

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону
України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального
захисту” щодо уточнення категорій осіб, які визнаються ветеранами
війни та членами сімей загиблих Захисників та Захисниць України”

1. Мета

Проєкт акта розроблено з метою визнання ветеранами війни осіб рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань (далі – ДБР) і Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ), а також визнання сімей загиблих з числа таких осіб сім'ями загиблих (померлих) Захисників чи Захисниць України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Згідно зі статтею 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу. Забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом.

Статтею 2 Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ (із змінами, внесеними згідно з Указом Президента України від 01.05.2023 № 254/2023), визначено, що військове командування разом з військовими адміністраціями, органами виконавчої влади, правоохоронними органами та за участю органів місцевого самоврядування запроваджує і здійснює передбачені Законом України “Про правовий режим воєнного стану” заходи правового режиму воєнного стану, реалізовує повноваження, необхідні для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності.

НАБУ, виконуючи покладені на нього як на центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом завдання, визначені статтею 1 Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України”, та ДБР, виконуючи покладені на нього як на державний правоохоронний орган завдання, визначені статтею 1 Закону України “Про Державне бюро розслідувань”, і ураховуючи положення частини другої статті 12 Закону України “Про національну безпеку України”, здійснюють свої функції із забезпечення національної безпеки у взаємодії з органами, які входять до складу сектору безпеки та оборони.

Крім того, згідно з абзацом четвертим пункту 46 Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 14.09.2020 № 392/2020, держава забезпечує реалізацію правоохоронними органами завдань кримінального провадження, зокрема пов'язаних із розслідуванням кримінальних правопорушень, вчинених на тимчасово окупованій території України, а також у

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат [26B2648ADD3032E104000000BC973000509BAC00](#)

Підписувач [Порхун Олександр Володимирович](#)

Дійсний з [23.11.2022 10:15:55](#) по [23.11.2024 10:15:55](#)

Мінветеранів

№ 9589/1.2/4.2-23 від 28.09.2023

районах здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації у Донецькій і Луганській областях.

Відповідно до Стратегії забезпечення державної безпеки, затвердженої Указом Президента України від 16.02.2022 № 56/2022, до основних завдань державної політики у сфері забезпечення державної безпеки віднесено завдання із запобігання, виявлення та припинення злочинів проти основ національної безпеки, миру і безпеки людства, розповсюдження зброї масового ураження й інших злочинів, які становлять загрозу державній безпеці України. Суб'єктами забезпечення державної безпеки разом з іншими державними органами визначено правоохоронні органи.

Серед заходів, передбачених планом з реалізації Стратегії забезпечення державної безпеки, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.04.2023 № 328-р (далі – план заходів), до виконання яких залучено НАБУ, варто виокремити такі: системна протидія економічному тероризму як суспільно небезпечній діяльності, спрямованій на дестабілізацію та/або завдання іншої шкоди економіці з метою досягнення політичних цілей, економічної вигоди або примушування органів державної влади, міжнародних організацій, юридичних чи фізичних осіб учинити певні дії або утриматися від їх учинення; інтенсифікація боротьби з тероризмом та організованою злочинністю, протидія руйнуванню державного апарату та місцевого самоврядування у зв'язку з поширенням системної корупції в державних органах; здійснення контррозвідувального забезпечення сфери здійснення та забезпечення судочинства, органів правопорядку, відомств із контрольними повноваженнями та правоохоронними функціями з метою упередження формування позицій деструктивного впливу в інтересах іноземних держав та їх структур, а також організацій, окремих груп та осіб; попередження, виявлення та припинення злочинів проти основ національної безпеки, миру і безпеки людства, розповсюдження зброї масового ураження та інших злочинів, які становлять загрозу державній безпеці України, а також забезпечення безпеки державної таємниці та службової інформації; забезпечення належного рівня соціально-правового захисту фахівців суб'єктів забезпечення державної безпеки.

Водночас ДБР згідно з планом заходів залучено до таких заходів:

інтенсифікація боротьби з тероризмом та організованою злочинністю, протидія руйнуванню державного апарату та місцевого самоврядування у зв'язку з поширенням системної корупції в державних органах;

попередження, виявлення та припинення злочинів проти основ національної безпеки, миру і безпеки людства, розповсюдження зброї масового ураження та інших злочинів, які становлять загрозу державній безпеці України, а також забезпечення безпеки державної таємниці та службової інформації.

Крім того, з метою забезпечення державної безпеки, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства та національних інтересів від збройної агресії російської федерації ДБР зосереджене на завданнях щодо:

виявлення, запобігання та припинення проявів державної зради, колабораційної діяльності і пособництва державі-агресору як на території, підконтрольній Уряду України, так і на лінії зіткнення, а також в населених пунктах, нещодавно звільнених від російської окупації;

здійснення досудового розслідування злочинів проти миру, безпеки людства та

міжнародного правопорядку, інших кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України, а також воєнних злочинів, які Російська федерація вчиняє на території нашої держави;

розслідування фактів вчинення військовослужбовцями самовільних залишень військових частин або місць служби, дезертирства та інших військових злочинів;

виявлення фактів незаконного обігу зброї, боєприпасів тощо.

Водночас згідно з абзацом вісімнадцятим частини четвертої статі 4 Закону України “Про боротьбу з тероризмом” НАБУ та ДБР можуть залучатися до участі у здійсненні заходів, пов’язаних із запобіганням, виявленням і припиненням терористичної діяльності.

Ураховуючи зазначене, особи рядового, начальницького складу ДБР та особи начальницького складу НАБУ можуть бути залучені до виконання завдань разом з іншими правоохоронними та розвідувальними органами, органами спеціального призначення з правоохоронними функціями та іншими державними органами щодо здійснення заходів правового режиму воєнного стану, забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії проти України.

Крім того, відповідно до частини другої статті 18 Закону України “Про Державне бюро розслідувань” у складі ДБР діє спеціальний підрозділ фізичного захисту, особи рядового і начальницького складу якого за своїми функціональними призначеннями можуть виконувати бойові завдання спільно з іншими правоохоронними та розвідувальними органами, органами спеціального призначення з правоохоронними функціями та іншим державними органами.

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (далі – Закон) визначає правовий статус осіб, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав (у тому числі інших осіб, на яких поширюється дія Закону), забезпечує створення належних умов для їх життєзабезпечення, сприяє формуванню в суспільстві шанобливого ставлення до них.

Вичерпне коло осіб, яким надається статус учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни визначене частиною першою статті 6 та частиною другою статті 7 цього Закону, серед яких відсутні особи рядового, начальницького складу ДБР та особи начальницького складу НАБУ. Крім того члени сімей загиблих (померлих) з числа таких осіб не зазначені в статті 10¹ Закону.

Відсутність осіб рядового, начальницького складу ДБР та осіб начальницького складу НАБУ у переліках категорій ветеранів війни та членів сімей загиблих (померлих) захисників чи захисниць України, визначених Законом, у разі їх участі у виконанні завдань із захисту Батьківщини, позбавляє їх можливості реалізувати права, пільги та інші соціальні гарантії, передбачені Законом та іншими законодавчими актами, і може призвести до порушення уніфікованого підходу у застосуванні соціальних гарантій.

Зважаючи на викладене, потребують уточнення переліки категорій осіб, визначені у пункті 19 частини першої статті 6, пункті 11 частини другої статті 7 та пункті 5 частини першої статті 10¹ Закону, шляхом доповнення їх особами рядового, начальницького складу ДБР, особами начальницького складу НАБУ та членами сімей загиблих з числа таких осіб.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачається:

внести до пункту 19 частини першої статті 6 та пункту 11 частини другої статті 7 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” зміни, якими особи рядового, начальницького складу ДБР та особи начальницького складу НАБУ визнаватимуться учасниками бойових дій та особами з інвалідністю внаслідок війни;

внести зміни до пункту 5 частини першої статті 10¹ згідно з якими члени сімей загиблих (померлих) осіб рядового, начальницького складу ДБР та осіб начальницького складу НАБУ будуть належати до сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють Конституція України та Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує погодження Мінфіном, Мінекономіки, Мінцифри, Мінсоцполітики, Міноборони, МВС, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, СБУ, Пенсійним фондом України, Державним бюро розслідувань, Національним антикорупційним бюро України та потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції.

Проєкт акта стосується прав осіб з інвалідністю та потребує погодження Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю, Громадською спілкою “Всеукраїнське громадське об’єднання “Національна Асамблея людей з інвалідністю України”.

Проєкт акта потребує проведення консультацій з громадськістю та буде розміщено на офіційному сайті Міністерства у справах ветеранів України у рубриці “Консультації з громадськістю”.

Проєкт акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, функціонування і застосування української мови як державної, сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування чи відповідними органами місцевого самоврядування, Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій, Уповноваженим із захисту державної мови.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та

можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

Проект акта потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, інтереси суб'єктів господарювання, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад, ринок праці, рівень зайнятості населення, громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище, інші суспільні відносини.

Реалізація акта позитивно впливатиме на інтереси осіб рядового, начальницького складу ДБР, осіб начальницького складу НАБУ та членів їх сімей.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Особи рядового, начальницького складу ДБР, особи начальницького складу НАБУ.	Позитивний.	Визнаватимуться ветеранами війни та отримають статус учасника бойових дій і особи з інвалідністю внаслідок війни.
Сім'ї загиблих осіб рядового, начальницького складу ДБР, осіб начальницького складу НАБУ.	Позитивний.	Отримають статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України.

Перший заступник Міністра
у справах ветеранів України
_____ 2023 р.

Олександр ПОРХУН